

Hjemtagelse af social misbrugsbehandling for unge i alderen 13-29 år

Indledning:

Borger- og Socialservice, som varetager misbrugsområdet for borgere under og over 18 år i Ishøj og Vallensbæk, ønsker at hjemtage den sociale misbrugsbehandling til borgere mellem 13 – 29 år. Oprettelse af et lokalt misbrugstilbud i Ishøj vil gøre det lettere at sikre kvaliteten i behandlingen og yde en mere helhedsorienteret indsats.

Borger- og Socialservice estimerer, at oprettelse af et lokalt misbrugstilbud kan spare kommunen 645.500 kr. det første år (Økonomisk beregning følger på side 3).

En forudsætning for at dette kan lade sig gøre er, at Ishøj Kommune kan stille lokaler til rådighed, hvor det er muligt at etablere tilbuddet.

Det nye misbrugsbehandlingstilbud vil være forankret under Borger- og Socialservice i Ishøj Kommune.

Hvad er misbrugsbehandling

Misbrugsbehandling er opdelt i social behandling og lægelige behandling. Den sociale behandling ydes efter Servicelovens § 101 og den lægeligebehandling efter Sundhedslovens § 142. Begge områder har ligget i kommunalt regi siden kommunalreformen i 2007.

Social behandling

Den sociale behandling kan bl.a. indeholde samtaler med misbrugsbehandler, socialrådgiver, psykolog, terapeut, gruppeterapi, vredeshåndtering, pårørendesamtaler, hjemmevejledning, traumebehandling og nada-behandling (øreakupunktur).

Det er denne del af misbrugsbehandlingen, som Ishøj Kommune kan hjemtage.

Lægelig behandling

Den lægelige behandling dækker over substitutionsbehandling (ex. med metadon) samt behandling for de helbredsmæssige følgevirkninger, som kommer af at have et misbrug. Denne ydelse gives primært til de 'ældre' misbrugere, som har mange års misbrug bag sig.

Denne del af misbrugsbehandlingen har Ishøj Kommune ikke mulighed for selv at varetage, men der pågår pt. et samarbejde med Rødovre og Brøndby om sammen at hjemtage den lægelige behandling.

Baggrund for at hjemtage den sociale misbrugsbehandling:

Stigning i antallet af borgere, der modtager behandling

Der har i flere år været et stabilt antal borgere i Ishøj og Vallensbæk Kommuner, som modtager misbrugsbehandling efter Servicelovens § 101. Dette har dog ændret sig, så der nu er en markant stigning i antallet af borgere, som modtager misbrugsbehandling. Fra 2012 til 2013 oplevede Borger- og Socialservice en stigning fra 52 til 68 borgere, hvilket er en stigning på ca. 30 %.

Stigningen i antallet af borgere i misbrugsbehandling skyldes bl.a. indsatsen i den 'nye' Stabsenhed for Tryghed og Kriminalitetsforebyggelse, som har fokus på unge med kriminalitetsproblematikker. Da misbrugs- og kriminalitetsproblematikker ofte går hånd i hånd, betyder dette samtidig, at der er kommet flere unge med misbrug i kommunens søgelys. Ligeledes stiger antallet af unge i misbrugsbehandling, da de unge desværre ikke får mødt op i deres tilbud, da tilbuddene ikke yder en helhedsorienteret indsats. Dette betyder, at de unge ikke kommer ud af deres misbrug og derved bliver deres behandlingsforløb meget lange.

Kvalitet

Som det er nu, køber Ishøj Kommune misbrugsbehandlingen eksternt, hvilket ikke er en holdbar løsning i længden. De eksterne tilbud lever ikke altid op til den ønskede kvalitet, og Borger- og Socialservice oplever derfor, at borgerne er i behandling meget længe, og at borgere ikke nødvendigvis møder op i tilbuddet. Den voksende mængde borgere med misbrug har betydet, at det nu er muligt at oprette et lokalt misbrugsbehandlingstilbud i Ishøj Kommune, som borgerne kan hjemtages til.

Ved at oprette et lokalt tilbud i Ishøj Kommune er der bedre muligheder for at sikre kvaliteten af tilbuddet og yde en mere håndholdt indsats, så de unge til at møder op.

Helhedsorienteret indsats

Ved at hjemtage misbrugsbehandlingen har Ishøj Kommune samtidig mulighed for at yde en helhedsorienteret indsats i samarbejde med de øvrige tilbud og centre i Ishøj og Vallensbæk Kommuner, herunder Jobcenteret, socialpsykiatrien samt diverse ungeprojekter m.m. De unge misbrugere har ofte andre problematikker end misbrug, herunder kriminalitet, arbejdsløshed, manglende uddannelse samt sociale problemer. Det er derfor nødvendigt med en tværfaglig indsats med lokalforankrede tilbud, hvis vi skal nå målgruppen.

Målgruppe for et lokalt misbrugsbehandlingstilbud

Målgruppen for et lokalt misbrugsbehandlingstilbud er unge i alderen 13 – 29 år, som skal have social misbrugsbehandling.

Borger- og Socialservice, Familiecenteret og Stabsenheden for Tryghed og Kriminalitetsforebyggelse har i samarbejde opgjort den mulige målgruppe for et misbrugsbehandlingstilbud i Ishøj kommune. Resultatet ses i nedenstående skema:

	Modtager misbrugsbehandling	Ubehandlet misbrug	Regelmæssig brug
18 – 29 år	21 borgere	45-60 borgere	20-50 borgere
13 – 17 år borgere	1 borgere	12-25 borgere	46-64 borgere

Med udgangspunkt i ovenstående tal estimerer vi, at der er mellem 79 og 107 unge misbrugere, som er i målgruppen for tilbuddet samt, at der herudover er en gruppe på mellem 66 og 104, som har et regelmæssigt forbrug af rusmidler, og som i fremtiden kan få brug for behandling.

Næsten samtlige af de unge har et misbrug af hash.

En nærmere beskrivelse af målgruppen følger på side 5 (bilag 2).

Økonomi:

Der bruges ca. 3 mio. på de 22 unge, som modtager misbrugsbehandling i eksterne tilbud i dag (tal fra marts 2014)

De 2 trin – Misbrugstilbud og forebyggelse

Som det fremgår i ovenstående, er der også en stor gruppe unge, som har et bekymrende forbrug eller et decideret misbrug af rusmidler, selvom de ikke modtager misbrugsbehandling. Det er derfor blevet klart, at der som en del af et lokalt misbrugstilbud også skal indtænkes et fokus på forebyggelse blandt de unge, så de unge ikke når at udvikle et misbrug.

Den forebyggende indsats skal indtænkes som trin 2 i hjemtagelsen, hvilket vil sige, at dette tiltag opstartes, når der er oprettet et tilbud i Ishøj.

Forankring

Da misbrugsbehandlingen er forankret i Borger- og Socialservice, både budget- og kompetencemæssigt, vil hjemtagelse af misbrugsbehandling også være forankret i dette center. Ligeledes giver det mening at sammenkæde misbrugsbehandlingstilbuddet med den forebyggende indsats, hvorfor denne forankres samme sted.

Begge indsatser vil være med fokus på tværfagligt samarbejde.

Tværfaglig styre- og arbejdsgruppe

Det er en tværfaglig styre- og arbejdsgruppe bestående af ledere og medarbejdere fra Borger- og Socialservice, Familiecenteret samt Stabsenheden for Tryghed og Kriminalitetsforebyggelse, som har afdækket mulighederne for at hjemtage den sociale misbrugsbehandling.

Fremtidigt forløb

Hvis der kan stilles lokaler til rådighed, vil den tværfaglige styre- og arbejdsgruppe arbejde videre med at udarbejde en beskrivelse af det konkrete indhold i tilbuddet. Dette vil herefter blive lagt op til politisk godkendelse.

Bilag 1: Økonomi og personale ved egen misbrugsbehandling:

Følgende er et overslag på arbejdsopgaver og økonomi for ansatte i evt. misbrugsbehandlingstilbud. Der er beregnet ud fra, at de nuværende 22 borgere, der vurderes hjemtagelsesparate, hjemtages til lokalt misbrugstilbud. Derudover er der beregnet med en løbende tilgang til tilbuddet indtil ca. 40 borgere er indskrevet. Det er dog vigtigt at understrege, at det udelukkende er en skønsmæssig beregning. Udgangspunktet for indholdet og hyppighed for behandlingen har udgangspunkt i den misbrugsbehandling, der tilbydes i Brydehuset (Ballerup) og i Rødovres misbrugstilbud.

Misbrugskonsulenter:

Arbejdsopgaver	Tid pr. måned:	Antal borgere	I alt timeantal pr. måned
Forsamtale, visitationsamtale og behandlingsplan 1 time pr del inkl. Skriftligt arbejde	3 timer	22	66 timer (kun første måned)
Forsamtale, visitationsamtale og behandlingsplan. 1 time pr del inkl. Skriftligt arbejde borgere pr. måned Nye borgere	3 timer	5	15 timer pr. måned
Opfølgning på borger-niveau	1 time pr. måned	40	40 timer pr. måned
Behandling, fx gruppe-terapi, NADA, samtaler m.m.	2 timer pr. uge (4 uger pr. måned)		225 timer pr. måned
Telefontid + administrativt arbejde (inkl. indberetning til registre)	10 timer pr. uge		40 timer pr. måned
Frokost, kursus, sygdom, ferie og øvrig ikke ata-tid 29 %			82 timer pr. måned
I alt			399 timer pr. måned

Det anslås, at der vil være behov for 2,5 misbrugskonsulenter.

Fuldtidsstilling pr. år 450.000 inkl. pension. i alt 1.125.000 kr. pr. år.

Psykolog:

Arbejdsopgaver	Tid pr. uge/måned	Antal borgere	I alt timetal pr. måned
Screening – opstart	4 timer pr. måned	22/2 (vi antager at halvdelen skal screenes)	44 timer pr. måned (kun første måned)/12 for at få timer pr. måned
Screening nye borgere	2 timer pr. måned	5	10 timer pr. måned
Behandlingstilbud - gruppeterapi/individuel terapi til borgere	8 timer pr. uge	40	70 timer pr. måned
Tilbagefaldsforebyggelse	2 time pr. måned	15 borgere	30 timer pr. måned

Administrativt arbejde	5 time pr. uge		20 timer pr. måned
Supervision	2 timer pr. måned		2 timer pr. måned
Frokost, kursus, sygdom, ferie og øvrig ikke ata-tid 29 %			21 timer pr. måned
I alt			156 timer pr. måned

Ansættelse af psykolog på fuld tid. I alt kr. 600.000 kr. pr. år.

Psykiater: (tilkøb)

Arbejdsopgaver	Tid pr. uge/måned	Antal borgere	I alt timer pr. måned
Opstarts samtale til dem der har behov inkl. Skriftligt arbejde	1,5 time pr. måned	5 borgere	7,5 timer pr. måned
Opstarts samtale til dem der har behov inkl. skriftligt arbejde - Nye borgere	1,5 time pr. måned	3 borgere	4,5 timer pr. måned
Opfølgning	1 gang i kvartalet i 1 time	8 borgere	2,5 timer pr. måned
I alt			15 timer pr. måned

Tilkøb af psykiater i 15 timer pr. måned til en timepris af 1000 kr. i alt 15.000 kr. pr. måned i alt 180.000 kr. pr. år.

I alt personaleudgifter: 1.905.000 kr. pr. år.

Herudover vil der være følgende udgifter:

Forebyggelse: 100.000 kr.

Udkørende behandling: 100.000 kr.

Etableringsudgifter: 150.000 kr.

Drift: 100.000 kr. pr. år.

I alt udgifter pr. år: første år: 2.355.500 kr.

Udgifter pr. år derefter: 2.205.500 kr.

Nuværende udgifter til misbrugsbehandling:

I dag bruges der 3 mio. på de 22 borgere, der er i eksterne misbrugsbehandlingstilbud.

Mulig besparelse første år:

3.000.000 - 2.355.000 = 645.500 kr.

Mulig årlig besparelse herefter: 795.500 kr.

Bilag 2: Karakteristik af målgruppen for misbrugsbehandling i Ishøj kommune

Beskrivelsen af målgruppen er delt i to dele; en del, der beskæftiger sig med de borgere, der har et kendt stofmisbrug og en del, hvor der fokuseres på de borgere, der har et regelmæssigt brug af stoffer eller et ubehandlet stofmisbrug.

Del I: Borgere som allerede modtager misbrugsbehandling

I skemaet nedenfor fordeles de 22 borgere ud fra følgende parametre: alder, behandlingstilbud, pris, misbrugets art samt øvrige diagnoser/udfordringer:

Alder	13-17 år	18-29 år
Antal	1 personer	21 personer
<u>Behandlingssted</u>		
KABS:		3
Stofrådgivningen:	1	7
KKUC:		7
Crimestop:		3
KASA		1
<u>Pris i alt</u>		
I alt pr. år	187.081 kr.	2.812.466 kr.
<u>Misbrug *</u>		
Hash:	1	20
Andet/Blandingsmisbrug:		10
<u>Psykiatrisk diagnose</u>	1	8
Kriminalitet:		3

*Borgerne har ofte et blandingsmisbrug, derfor går nogle borgere igen i optællingen. Næsten alle har et misbrug af hash.

Karakteristik af unge i alderen 13-29 år med et stofmisbrug:

75 % af de unge med et stofmisbrug er drenge/mænd, og næsten alle har et misbrug af hash. Størstedelen har ingen eller ringe uddannelse bag sig. De har svært ved at opnå tilknytning til arbejds- og uddannelsesmarkedet og er i det hele taget svære at holde i aktivitet, da de hurtigt mister interessen og har svært ved at møde op. Derudover har mange økonomiske problemer og en noget ustabil boligsituation. Mange af de unge er selv vokset op i en familie, hvor der har været problemer med stofmisbrug og/eller regelmæssigt brug af stoffer.

Årsagerne til misbruget er typisk kedsomhed, nysgerrighed, psykiske lidelser, afhængighed, gruppepres, miljø, virkelighedsflugt.

Nuværende tilbud:

Alle de unge modtager social behandling og en lille andel modtager også lægelig behandling.

Social behandling dækker over følgende: Samtaler med misbrugsbehandler, socialrådgiver, psykolog, terapeut, gruppeterapi, motion, økonomihåndtering, vredeshåndtering, pårørendesamtaler, hjemmevejledning, traumebehandling, nada-behandling (øreakupunktur)

Lægelig behandling dækker over: Medicinsk behandling, primært psykofarmaka, sundhedsscreening ved læge og/eller sygeplejerske, sårpleje. (Et fåtal modtager substitutionsbehandling).

Del II: Unge med et regelmæssigt brug af stoffer eller ubehandlet stofmisbrug:

Til arbejdet med at afdække målgruppen af borgere i aldersgruppen 13-29 år, der har et regelmæssigt, eksperimenterende brug af stoffer eller ubehandlet stofmisbrug, er der indsamlet data fra familiecentret i Ishøj. Der er ligeledes taget kontakt samtlige SSP-lærere, studievejledere og andre interessenter, der har daglig kontakt med unge Ishøjborgere (for information om Vallensbæk – se nedenfor). Der føres ikke konsekvente registreringer over de unges brug af hash eller andre rusmidler, hvorfor notatet bygger på kvalificerede bud. Mange af informanterne giver udtryk for, at de muligvis kun ser ”toppen af isbjerget”.

I tabellen nedenfor fremgår det, hvor mange borgere, der vurderes at have et regelmæssigt brug af stoffer eller ubehandlet stofmisbrug:

Regelmæssigt brug af stoffer		Ubehandlet stofmisbrug
13-17 år	46-64	12-25
18-29 år	20-50	45-60

Opgørelsen viser, at det anslås, at der er mellem 57-85 borgere, der pt. har et stofmisbrug, men som ikke modtager behandling herfor. Derudover er der 66-114 borgere, der har et regelmæssigt brug af stoffer, og som potentielt kan udvikle et stofmisbrug.

Hash er det mest udbredte stof:

På baggrund af afdækningen er det tydeligt, at hash er det mest udbredte stof blandt de unge mellem 13 og 30 år i Ishøj, hvad enten der er tale om et decideret stofmisbrug eller om der er tale om regelmæssig eller eksperimenterende brug.

Hvornår debuterer de unge og hvem er de unge?

De unge begynder først at udvikle et stofmisbrug efter folkeskolens afgang og det er klart drengene, der har de største misbrugsproblemer.

Mange af de unge kommer fra CPH WEST, Erhvervsuddannelserne og Møllen. Ungdomsuddannelsesvejlederen og Fastholdelseskonsulenten fra CPH WEST anslår, at 30 % af de unge de møder, har et eksperimenterende misbrug. På Erhvervsuddannelserne er hash ligeledes et stort problem på skolen. På Møllen kæmper 18 elever med at komme ud af et stofmisbrug.

Derudover har mange af de unge som er indskrevet i Virksomheden i Vejleåparken et eksperimenterende brug af stoffer. Ungekonsulenterne fra Virksomheden i Vejleåparken har registreret, at 81 ud af 145 indskrevne unge, ryger hash i weekenden. Deraf er der 10 unge som har massive misbrugsproblematikker.

Alle de unge er medregnet i tabellen ovenfor.

De unge fra Vallensbæk

SSP-konsulent i Vallensbæk vurderer, at der findes ca. 10 unge under 18 år der har et stofmisbrug. Af de unge over 18 år vurderes det, at der findes to grupper af unge med et misbrug: en gruppe med anden etnisk baggrund, hvor ca. 15 til tider har et eksperimenterende brug af stoffer og gruppe der er tilknyttet fodboldmiljøet/rockermiljøet, hvoraf ca. 10-15 har et eksperimenterende brug af stoffer. Heraf har nogle været indlagt med en overdosis, men ikke alle er i behandling. De unge fra Vallensbæk er medregnet i tabellen ovenfor. De er dog fratrukket i de økonomiske beregninger.

/Linne Mogensen og Lisbeth Halvorsen